

NUTY
Maria Skrzyńska
Gdańsk, ul. Startowa 11c
tel. 56-92-58

M

iniatury

F O R T E P I A N O W E

20. CZAJKOWSKI barkarola

WPM

Okladkę projektował Adam Młodzianowski - Redaktor: Danuta Wisniewska

Polskie Wydawnictwo Muzyczne. Kraków: 1957 - Wyd. I - 5.130 egz. - 1.3 ark. wyd. - 1 ark. druk.
Papier offs. III kl 90 g A¹/₃ - Podpisano do druku 7 I 1957 - Druk ukoncz. II 1957. Krak. Zakł. Graf 5
Kraków, Karmelicka 16 - Nr zam. 7 - M-7-16628 - Cena 4 zł

BARKAROLA

Do druku przygotował
Stanisław Szpinalski

PIOTR CZAJKOWSKI

Andante cantabile

C p

Ped

poco più

f

Ped

*) *Ped* oznacza pedał synkopowany.

dim. *p*

Red * Red * Red 1 *

Detailed description: This system contains the first three measures of a piece. The right hand features a melodic line with various ornaments and fingerings (3, 5, (3) 4 2, 2, 3, 4, 5). The left hand provides a harmonic accompaniment. The first measure is marked 'Red *', the second 'dim.', and the third '*p*'. Below the staff, there are markings 'Red *', 'Red *', and 'Red 1 *'.

Detailed description: This system contains measures 4 through 6. The right hand continues the melodic development with slurs and ornaments. The left hand accompaniment remains consistent. Measure 6 ends with a double bar line.

45

Detailed description: This system contains measures 7 through 11. The right hand has more complex rhythmic patterns and ornaments. The left hand accompaniment includes some chords. Measure 11 ends with a double bar line and the number '45' below it.

Poco più mosso

p ma poco a poco cresc.

Red * Red * Red * Red * Red * Red * Red *

Detailed description: This system contains measures 12 through 18. The tempo is marked 'Poco più mosso'. The right hand features a series of chords with various fingerings (4 2, 4 2, 3 2, 4 1, 5 3, 5 3, 4 2, 3 1, 3 1, 4 2). The left hand accompaniment consists of chords. The first measure is marked '*p* ma poco a poco cresc.'. Below the staff, there are markings 'Red *' repeated for each measure.

3 4

Red * Red * Red * Red * Red *

Detailed description: This system contains measures 19 through 23. The right hand continues with chords and some melodic fragments. The left hand accompaniment includes some eighth-note patterns. Measure 23 ends with a double bar line and the number '3 4' below it. Below the staff, there are markings 'Red *' repeated for each measure.

Allegro giocoso

3/4 *f*

Red * Red * Red * Red *

cresc.

Red * Red * Red * Red * Red *

poco rit.

ff

Red * Red *

Tempo I

f energico

mf *p*

Red * Red *

Red * Red * Red * Red *

First system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes dynamic markings *p* and *piu f*. Fingerings are indicated with numbers 1-5. Pedal markings are present below the bass line.

Second system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (4) and (2) in the bass line. Pedal markings are present below the bass line.

Third system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (3 2) and (2) in the bass line. Dynamic marking *dim.* is present. Pedal markings are present below the bass line.

Fourth system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes dynamic marking *p*. Pedal markings are present below the bass line.

Fifth system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings 1, 1, 1, 2, 1, 3, 2, 1 in the bass line. Pedal markings are present below the bass line.

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The music includes various note values and rests. A dynamic marking *p* is present in the right-hand part.

Second system of musical notation, including fingerings (1-5) and a triplet marking (3). Dynamic markings *Red* with asterisks are placed below the staff.

Third system of musical notation, featuring a dynamic marking *pp* and *Red* with asterisks below the staff.

Fourth system of musical notation, including a dynamic marking *un poco cresc.* and *Red* with asterisks below the staff.

Fifth system of musical notation, featuring a dynamic marking *pp* and *Red* with asterisks below the staff.

*) Powtórzone za autografem. Większość wydawnictw podaje:

MINIATURY FORTEPIANOWE

CZAJKOWSKI

Piotr Iljcz Czajkowski urodził się 7 maja 1840 na Uralu, w rodzinie naczelnika wotkińskiej fabryki, Iljicza Piotrowicza. W domu Czajkowskich nie interesowano się zbyt muzyką; rodzice Piotra starali się dać dzieciom solidne i wszechstronne wykształcenie — stąd lekcje gry na fortepianie od wczesnego dzieciństwa — ale muzyka nie była brana pod uwagę jako poważne zajęcie. Od dziesiątego roku życia Czajkowski kształcił się w szkole dla prawników, aby po ukończeniu objąć posadę urzędnika w ministerstwie sprawiedliwości w Petersburgu. Równocześnie interesował się muzyką; jako kilkunastoletni chłopiec miał już na tyle opanowaną grę na fortepianie, że potrafił zagrać kilka wirtuozowskich utworów, miał już również za sobą kilka własnych kompozycji, salonowych romansów, lecz poza tym niczym się nie wyróżniał spośród licznych w tym czasie dyletantów. Nawet najbliżsi nie mogli sobie wyobrazić Czajkowskiego jako muzyka. Tym bardziej niespodziane jest to nagłe przeobrażenie (około 1861 roku), kiedy to muzyka stała się dla Czajkowskiego „potrzebą duszy”. Zapisał się do konserwatorium, porzucił pracę w Ministerstwie i stał się pierwszym rosyjskim kompozytorem-profesjonalistą.

W ciągu trzech lat studiów (1862—1865) u Mikołaja Zaremby i Antoniego Rubinsteina Czajkowski wykazał takie postępy, że zaraz po opuszczeniu konserwatorium mógł objąć w nim posadę profesora. Z tych lat datują się jego pierwsze poważniejsze kompozycje, m. i. uwertura do dramatu Ostrowskiego *Burza*. W następnych latach powstają: *I Symfonia*; poemat symfoniczny *Fatum*, poświęcony Bałakiriewowi. Kompozycje Czajkowskiego stają się coraz popularniejsze; z polecenia Mikołaja

Rubinsteina, dyrektora konserwatorium, wydawca Jurgenson podejmuje się drukowania dzieł Czajkowskiego; i tak ukazują się jedne kompozycje po drugich, zwiększając sławę twórcy. Lata niepewności i wahań kompozytora, niewiary w siłę własnego talentu należą już do przeszłości. W nowych kompozycjach: uwerturnie-fantazji *Romeo i Julia*, w *II i III Symfonii*, w *I Koncercie fortepianowym b-moll*, poemacie symfonicznym *Francesca da Rimini* i balecie *Jeziro łabędzie* przebija już wielka dojrzałość artysty. Nie były to jednak jeszcze te kompozycje, które postawiły Czajkowskiego w rzędzie najwspanialszych twórców XIX wieku; dopiero tragiczne przeżycia osobiste, które przyszedł wkrótce, wstrząsnęły jego psychiką do głębi i pozostawiły trwałe ślady w późniejszej twórczości.

W roku 1877 zawarł Czajkowski małżeństwo, lecz zmuszony był je zerwać po kilku tygodniach, gdyż przekonał się, że jest jednym z tych, którzy się do małżeństwa nie nadają. Popadłszy w melancholię, nosząc się z myślą o samobójstwie, wyjechał za granicę, by wrócić do kraju dopiero po kilku latach.

Znajomość z bogatą mecenską sztuki Nadieżdą von Meck, nawiązana nieco wcześniej i podtrzymywana wyłącznie drogą korespondencji, zabezpieczyła mu byt materialny do końca życia. Z owych rozczarowań i tragicznych nastrojów wyrosły najgłębsze spośród kompozycji Czajkowskiego: opera *Eugeniusz Oniegin* i *IV Symfonia*. Sława jego zaczyna zataczać coraz szersze kręgi; kompozytor, przewyższający swoją niechęć do publicznych występów, coraz częściej dyryguje własnymi utworami.

W roku 1878 Czajkowski pisze *Koncert skrzypcowy D-dur*, w następnych zaś latach powstają: uwertura *Rok 1812*, symfonia *Manfred*, balety: *Śpiąca królewna* i *Dziadek do orzechów*, oraz najdojrzalsze dzieła: opera *Dama pikowa* oraz *VI Symfonia*.

W kilka dni po prawykonaniu ostatniej symfonii Czajkowski zaraził się panującą wówczas cholera i zmarł dnia 6 XI 1893.

BARKAROLA

Kiedy słońce już zachodziło, szedłem sam jeden przez jar i doznawałem całej głębi rozkoszy spowodowanej pięknoscią lasu, zachodzącego słońca i nadchodzącego wieczoru[...] U nas są przecudne dni, każdego ranka wybieram się na przechadzkę, znajduję sobie gdzie bądź zaciszny kącik w lesie i bez końca upajam się jesiennym powietrzem nasuconym zapachem opadających liści, ciszą i wdziękiem jesiennego pejzażu...“

Tak Czajkowski odmalowuje czar przyrody w swoich listach do pani von Meck pisanych z Kamionki. Wrażliwy na piękno natury, niejeden pomysł muzyczny zawdzięcza jej urokowi. Z tego źródła inspiracji zrodził się fortepianowy cykl *Pory roku*, zawierający jedną z najbardziej rozpowszechnionych miniatur fortepianowych Czajkowskiego — *Barkarolę*.

Pory roku, jak zresztą większość jego miniatur fortepianowych, posiadają charakter pogodny — w przeciwieństwie do wielkich dzieł, symfonii i oper, przesiąkniętych nutą tragizmu. Cykl 12 miniatur powstał w roku 1876 na zamówienie wydawcy Bernara; poszczególne utwory ukazywały się w kolejnych numerach czasopisma „Nuwellist“.

Pomysł ujęcia obrazów przyrody w muzycznej formie miniatury fortepianowej nie był nowy. Podobne kompozycje można już znaleźć u francuskich klawesynistów; pisali je również romantycy, jak np. Mendelssohn, Liszt, a przede wszystkim Schumann i do niego to najbardziej zbliża się Czajkowski swym sposobem traktowania faktury fortepianowej, pozbawionej wszelkiej wirtuozerii. Pewnym nowatorstwem Czajkowskiego jest wprowadzenie do swych miniatur pewnych elementów narodowych muzyki rosyjskiej. W mniejszym stopniu zawiera je wprawdzie *Barkarola* ze względu na swój obcy rodowód.

Barkarola, nazywana także pieśnią gondoliera, jest dauną formą włoskiej muzyki ludowej. Charakteryzuje ją szeroka, płynna linia melodyczna, oparta na kołyszącym rytmie akompaniamentu. W XIX wieku była ona ulubionym gatunkiem romantycznej liryki tak instrumentalnej, jak i wokalne. Fortepianowe barkarole piszą: Chopin, Liszt, a także kompozytorzy rosyjscy: Bałakiriew, A. Rubinstein, później zaś Liadow, Rachmaninow i inni.

Barkarola Czajkowskiego nawiązuje do salonowego charakteru niezwykle popularnych w XIX wieku *Pieśni bez słów* Mendelssohna; temat jej, choć przypomina *Barkarolę g-moll* Rubinsteina, jest jednak wyrazem indywidualnego stylu kompozytora. Utwór ten, reprezentujący w *Porach roku* miesiąc czerwiec, inspirował Czajkowskiego wiersz poety rosyjskiego Pleszczejewa. Treścią wiersza jest nastrój pogodnej nocy letniej. Muzyka sugestywnie postępuje za tą treścią i łagodnymi przejściami harmonicznymi, płynną melodią, wspinającą się równymi ósemkami po dźwiękach gamy do góry, a potem opadającą, kołyszącym ruchem i falującym rytmem akompaniamentu — wywołuje nastrój kojarzący się z urokiem cichej czerwcowej nocy.